

Til Justis- og beredskapsdepartementet
v/ Innvandringsavdelingen

Deres ref.: 20/3146

Oslo, 25. september 2020

Høringssvar om konvertitt-saker i Utlendingsnemnda

Innledning

Vi viser til departementets høringsnotat av 25. juni 2020 om behandling av saker om konvertering i Utlendingsnemnda (UNE).

Human-Etisk Forbund er et humanistisk livssynssamfunn med mer enn 99.000 medlemmer over 15 år. Vi arbeider for å videreutvikle humanismen og bidrar til at mennesker kan praktisere sitt humanistiske livssyn innenfor rammene av en sekulær stat og et livssynsåpent samfunn.

Human-Etisk Forbund har de siste årene deltatt i de felles kontaktmøtene om trosspørsmål for å styrke saksbehandlingen i utlendingssaker, sammen med UDI, UNE, Landinfo og kirkelige trossamfunn. Men Human-Etisk Forbund har til nå ikke vært involvert i enkeltsaker eller møtt som vitne i nemndbehandling.

Human-Etisk Forbund er i hovedsak positive til de foreslåtte endringene, som vil styrke konvertitters rettsikkerhet, men vi vil knytte noen kommentarer til enkelte deler av forslaget.

Om konvertering til ikke-religion

Vi er kjent med at hovedmengden av dagens konverteringssaker i utlendingsforvaltningen er knyttet til omvendelse til religion. Samtidig er det i noen få saker per nå unntak fra dette, hvor det har forekommet et frafall fra en religion over til ateisme eller et sekulært livssyn. Det kan være grunn til å anta at det vil komme flere slike saker i årene som kommer.

Vi registrerer at det i økende grad forekommer forfølgelse av ateister og (sekulære) humanister, ikke minst i land med muslimsk dominans. Se gjerne eksempler på dette i Humanists Internationals årlige rapporter Freedom of Thought¹ og Humanists at Risk². Det uavhengige Pew Research Institute har dessuten vist at personer uten religiøs tilknytning møter trakassering i et økende antall land³.

Det vil ha avgjørende betydning for utkommet i den enkelte sak at Landinfo sørger for at utlendingsforvaltningen har oppdatert info om situasjonen for konvertitter, frafalne og

¹ <https://fot.humanists.international/about-the-report/>

² <https://humanists.international/get-involved/campaigns/humanists-at-risk-report/>

³ <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2019/08/12/religiously-unaffiliated-people-face-harassment-in-a-growing-number-of-countries/>

livssynsminoriteter i de aktuelle landene. Vi har sett at det på få år kan skje store endringer på dette feltet.

La oss for ordens skyld presisere at Human-Etisk Forbund ikke driver noen form for forkynnende eller misjonerende arbeid for å omvende utlendinger (eller nordmenn) til vårt humanistiske livssyn.

Om forslaget til lovtekst

Da konverteringssaker ikke kun angår omvendelse til religioner, bør forskriftsteksten ta høyde for dette. Heller enn å knytte forskriftens §16-12 nytt femte ledd til «menigheten» bør det åpnes for vitner «fra *det tros- eller livssynssamfunnet* som utlendingen er tilknyttet». En slik endring vil være i tråd med grunnlovens § 16s vektlegging av likebehandling av tros- og livssynssamfunn.

Departementet kan gjerne vurdere å begrense dette ved å kun tillate vitner fra *registrerte* tros- og livssynssamfunn, som både etter den gamle trossamfunnsloven av 1969 og den nye lov om tros- og livssynssamfunn (som trer i kraft 1. januar 2021) har gjennomgått en offentlig kvalitetskontroll av bl.a. vedtekter, lære/trosgrunnlag og verdigrunnlag, jf. høringsnotat om forskrifter til ny tros- og livssynssamfunnslov⁴.

Konklusjon

Human-Etisk Forbund støtter endringsforslaget, men ber om at det justeres slik at også vitner fra livssynssamfunn gis anledning å møte i nemndsmøtene ved behov.

Vennlig hilsen
for Human-Etisk Forbund

Trond Enger
generalsekretær

---

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing6/id2704021/?expand=horingsnotater>